

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi

Ülkemizde sunulan örgün ve yaygın eğitim faaliyetleri sonucunda düzenlenen yeterlilikler (diploma, sertifika, ustalık belgesi vb.) ile önceki öğrenmelerin tanınması sonucu düzenlenen yeterlilikleri (mesleki yeterlilik belgesi) tanımlayan, sınıflandıran ve karşılaştıran ulusal yeterlilik çerçevesidir.

Öğrenme kazanımı yaklaşımına dayalı olarak geliştirilen Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ), Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile de uyumludur.

Yeterlilik Nedir?

Yeterlilik; bireyin, öğrenme kazanımlarını belirli ölçütlere göre edindiğinin bir değerlendirme ve geçerlilik kazandırma sürecinin sonunda sorumlu kurum tarafından tanınması halinde düzenlenen, diploma, sertifika, mesleki yeterlilik belgesi gibi resmi belgeleri ifade etmek için kullanılan bir kavramdır. Sorumlu Kurumlar, Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Meslekî Yeterlilik Kurumu ve yeterliliklerden sorumlu olduğu ilgili mevzuatında belirtilen diğer kurum ve kuruluşlardır.

TYÇ'de yer alacak yeterliliklerin **“öğrenme kazanımı”** yaklaşımıyla hazırlanması ve **“kalite güvencesi”**nin sağlanmış olması gerekir. Öğrenme kazanımı, bir öğrenme faaliyeti sonucu bireyin edinmiş olduğu bilgi, beceri ve yetkinliklerdir.

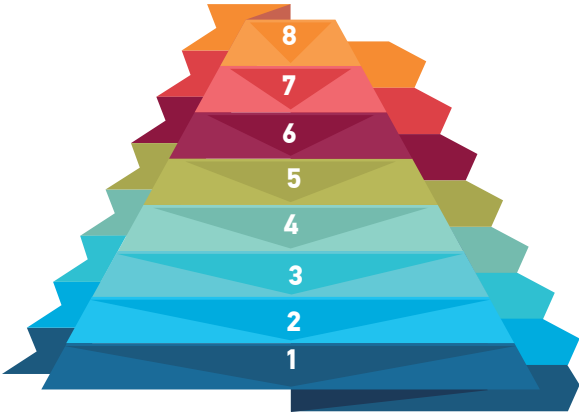
Kalite güvencesi ise, yeterliliklerin belirlenen kalite ölçütlerini karşılamasını sağlayan planlama, uygulama, değerlendirme, raporlama ve kalite iyileştirme faaliyetlerini ifade eder.

TYÇ'nin Yapısı

TYÇ, sekiz seviye ve yeterlilik türlerinden oluşan bir yapıya sahiptir. Seviyeler, 1'den 8'e doğru sıralanır ve kolaydan zora, basitten karmaşığa doğru bir gelişim gösterir. TYÇ seviyeleri, seviye tanımlayıcısı olarak adlandırılan öğrenme kazanımı ifadeleriyle tanımlanır.

Yeterlilik türleri ise, aynı seviyede yer alan ve ortak özelliklere sahip yeterlilikleri gruplandırmaya imkân sağlar. Örneğin; 4. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgesi bir yeterlilik türü olup farklı meslekler için düzenlenen 4. Seviye Mesleki Yeterlilik Belgelerinin sahip olması gereken ortak asgari özellikleri tanımlar.

TYÇ Yönetim Yapısı

TYÇ'nin oluşturulması, geliştirilmesi ve güncelliğinin sağlanması Mesleki Yeterlilik Kurumunun sorumluluğudur. Kurum, paydaşlar arasında etkin işbirliği ve katılımcı bir yönetim yaklaşımı sağlamak amacıyla, TYÇ Koordinasyon Kurulu, TYÇ Kurulu ve TYÇ İstişare Meclisi gibi danışma, karar ve uygulama birimleri oluşturmuştur. Bu birimlerin tüm çalışmaları, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Dairesi Başkanlığınca yürütülür.

TYÇ'nin ana paydaşı olan tüm kurum ve kuruluşlar, TYÇ'ye yönelik kararlarda söz sahibidir.

TYÇ'nin Faydalanıcıları Kimlerdir?

Günümüzde her bireyin, doğrudan veya dolaylı olarak eğitim ve çalışma hayatıyla ilişkisi vardır. TYÇ, eğitim ve çalışma hayatı arasında bağ kurması nedeniyle toplumun tamamını ilgilendirir. Ancak, özellikle şu kesimler TYÇ'den faydalanır:

- Öğrenenler, Çalışanlar ve İş Arayanlar
- Eğitim, Öğretim ve İstihdam Alanındaki Kurum ve Kuruluşlar
- Belgelendirme Kuruluşları
- Eğitim ve Öğretim Programı Geliştirenler
- Eğitimciler
- İşverenler
- Kariyer Rehberleri
- İş ve Meslek Danışmanları
- İnsan Kaynakları Uzmanları

TYÇ'nin Katkıları Nelerdir?

TYÇ'nin en önemli katkısı, yeterliliklerin kalitesini ve güvenilirliğini artırmak olacaktır.

Ayrıca,

- Eğitim ve istihdam arasındaki ilişki güçlenecektir.
- Bireylere, iş piyasasında geçerli ve kabul gören yeterlilikler sunulacaktır.
- İşgücü piyasasının talep ettiği becerilere sahip nitelikli işgücü yetişecektir.
- Ülkemizdeki yeterlilikler, diğer ülke yeterlilikleriyle karşılaştırılabilecektir.
- Bireylerin ulusal ve uluslararası hareketliliği kolaylaşacaktır.
- Yeterliliklerin kredilendirilmesi, biriktirilmesi ve yeterlilikler arasında geçiş yapılması sağlanacaktır.

TYÇ'nin Uluslararası Boyutu

TYÇ'nin önemli hedeflerinden birisi, ülkemizdeki yeterliliklerin Avrupa Birliği ülkelerinde anlaşılır ve güvenilir hale gelmesidir. Bu amaçla, Avrupa Komisyonunun yetkili organı AYÇ Danışma Grubunun 29 Mart 2017 tarihli Kararıyla Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesine referanslanmıştır.

TYÇ'nin AYÇ'ye referanslanması, ülkemiz eğitim, öğretim ve yeterlilik sistemlerinin Avrupa düzeyindeki ilke ve ölçütlerle uyumlu olduğunun kanıtıdır.

TYÇ'nin en çok önem verdiği unsur, kalite güvencesidir. Bu nedenle TYÇ Yönetmeliğinde, TYÇ'de yer alacak yeterliliklerin karşılaması gereken kalite güvence ölçütlerinin belirlenmesi ve kalite güvencesinin sağlanmasına ilişkin usul ve esasların Resmi Gazete'de yayımlanması kararlaştırılmıştır. Bu madde gereğince "TYÇ'de Yer Alacak Yeterliliklerin Kalite Güvencesinin Sağlanmasına İlişkin Usul ve Esaslar" hazırlanmıştır. Usul ve Esaslara tyc.gov.tr/KGUE adresinden erişim sağlayabilirsiniz.

5544 Sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanununun 23/A Maddesi uyarınca Mesleki Yeterlilik Kurumu, TYÇ'nin oluşturulması, geliştirilmesi ve güncelliğinin sağlanmasına ilişkin işlemlerin yürütülmesinden sorumludur. Bu kapsamda hazırlanan Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik Bakanlar Kurulu Kararıyla onaylanmış ve 19/11/2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

TYÇ ile ilgili çalışmaları www.tyc.gov.tr adresinden takip edebilirsiniz.